

Kopsavilkums iedzīvotājiem

Eiropas Komisija ir sagatavojusi Eiropas Paraugprakses kodeksu par MVU piekļuves vienkāršošanu publiskā iepirkuma līgumiem

Kāda ir problēma?

Dalībvalstu publiskā iepirkuma tirgus vērtība 2006. gadā sasniedza 1800 miljardus euro, kas atbilst 16 % Eiropas Savienības IKP. Īpaša uzmanība jāpievērš mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) piekļuvei minētajiem tirgiem. Mazos un vidējos uzņēmumus uzskata par ES tautsaimniecības mugurkaulu. Lai maksimāli izmantotu MVU darba vietu radīšanas, izaugsmes un inovāciju potenciālu, **ir jāvienkāršo MVU piekļuve publiskā iepirkuma tirgiem.**

Kāpēc jārikojas ES līmenī?

Ieinteresētās personas, ar kurām apspriedās kodeksa izstrādes laikā, uzsvēra —, **lai vienkāršotu MVU piekļuvi publiskā iepirkuma tirgum, ir jāmaina ne tik daudz ES direktīvas par publisko iepirkumu, bet gan drīzāk līgumslēdzēja iestāžu publiskā iepirkuma prakse jāmaina tā,** lai tā labāk atbilstu MVU īpašajai situācijai, pilnvērtīgāk izmantotu dažādās iespējas, ko paver ES direktīvas par publisko iepirkumu, un radītu tādu iepirkuma piešķiršanas kārtību, kura nodrošina līdzvērtīgu MVU konkurenci.

Šī ir pirmā reize, kad attiecīgos iepirkuma noteikumus un praksi apkopo vienā dokumentā, **kas dalībvalstīm un līgumslēdzēja iestādēm paver iespēju izmantot noderīgo, citās dalībvalstīs gūto pieredzi.**

Kāda ir ekonomiskā situācija?

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem, kas 2007. gadā veikts Eiropas Komisijas uzdevumā, lēsts, ka 2005. gadā MVU nodrošināja 42 % publisko iepirkumu, kuru summa pārsniedza ES noteiktos ierobežojumus, — tas atbilst 64 % noslēgto līgumu. Protams, ka šie skaitļi raksturo tikai tos publiskā iepirkuma līgumus, kas pārsniedz ar ES direktīvām noteiktos ierobežojumus, un nav ņemti vērā pārējie ar MVU noslēgtie apakšlīgumi.

Salīdzinot MVU kopējo apgrozījumu ES tautsaimniecībā kopumā (58 %) ar to publiskā iepirkuma līgumu summu, kas pārsniedz ES ierobežojumus un kas **tieši noslēgti** ar MVU (42 %), var secināt, ka ar MVU jau ir noslēgti diezgan daudz šādu līgumu, tomēr situāciju ir iespējams uzlabot vēl vairāk.

Kāds ir paraugprakses kodeksa mērķis un saturs?

Kaut arī EK tiesību akti par publisko iepirkumu nodrošina, lai tirgi kļūtu pieejami visiem uzņēmējiem, daži noteikumi MVU ir īpaši nozīmīgi, jo tie atrisina sarežģītumus, kas rodas tikai vai galvenokārt MVU.

No iepriekš izklāstītā izriet, ka šim dokumentam ir divi mērķi: proti, nodrošināt dalībvalstu līgumslēdzēja iestādes ar vispārīgām vadlīnijām par to, **kā tās var piemērot ES tiesisko regulējumu,** lai noslēgtu vairāk līgumu ar MVU, un **pievērst uzmanību virknei dalībvalsts tiesību aktu un praksei,** kas arī vienkāršo MVU piekļuvi publiskā iepirkuma līgumiem. Piemēriem izmantota noderīga, dažādās dalībvalstīs gūtā pieredze.

Paraugprakses kodeksā risinājumi galvenajām problēmām, ar kurām cīnījušies un par ko ziņojuši MVU, izklāstīti šādās nodaļās.

- Ar līguma summu saistīto sarežģītumu pārvarēšana
- Piekļuves nodrošināšana attiecīgajai informācijai
- Sniegtās informācijas kvalitātes un izpratnes uzlabošana
- Samērīgu kvalifikācijas līmeņu un finanšu prasību noteikšana
- Administratīvā sloga samazināšana
- Lielākas uzmanības pievēršana izdevumu un ieguvumu attiecībai, nevis tikai cenai
- Pietiekama laikposma atvēlēšana piedāvājuma izstrādei
- Savlaicīgas maksājumu nomaksas nodrošināšana